

VELANDERS
RÄKNEBOK FÖR FOLKSKOLAN

I. HELA TAL.

FOLKSKOLANS FÖRSTA OCH ANDRA ÅRSKURSER.

2000 UPPGIFTER

JÄMTE NÖDIGA ANVISNINGAR.

STOCKHOLM, 1884.
P. A. NORSTEDT & SÖNER.
KONGL. BOKTRYCKARE.

FÖRORD.

Denna bok har för enkelhetens och redans skull blifvit kallad »Velanders räknebok». Men den är altigenom ett alster af samarbete mellan mig och *Folkhögskoleläraren V. Sjögren*, hvilken följaktligen i de förtjänster boken kan äga har fullt lika stor del som jag.

Vid utarbetandet ha vi sökt att genomföra följande *grundsatser*.

1) *Noggrann öfverensstämmelse med normalplanens föreskrifter iakttagas*, äfven i fall där våra egna åsikter gå i en något olika riktning.

2) *Endast med verkligheten öfverensstämmande uppgifter användas*: inga orimliga eller på måfå tagna pris- eller mått-uppgifter; exempel ur lifvet eller sådana som där möta.

3) *Fastän de konkreta exemplen utgöra hufvudmassan, läggas dock stor vikt på utbildningen af mekanisk räknefärdighet*, bl. a. därigenom att ofta samma fråga gäller flera olika sifferuppgifter: tankeöfningen kommer då hufvudsakligen på uppgiften *a)*, och räkneöfningen på *b)*, *c)* och *d)*.

4) *Blott en sak åt gången tagas före och inläres*: på ordningsföljden härvidlag eller den pedagogiska utvecklingsgången är stor vikt lagd, utan att dock lärarens frihet vid undervisningen någonstades inskränkts, om ej möjligen i början af division, hvarom närmare i facithäftet.

5) *Inga svårigheter lemnas åsido, men de fördelas planmässigt på hela lärotiden*. Så t. ex. användas i första kursen blott mynt, redan kända talstorheter, stycketalsräkning och årtal; metermätt upptagas först i andra årskursen och förbindas då med tal under tusen, hvidan dithörande fyra §§ lagenligt kunna genomgås under första året, om så medbinnes; de fyra räknetsättens teori behandlas likaledes först i andra årskursen och där på induktiv väg, så att däråt anslagna $7\frac{1}{2}$ sidor tillika upptaga 80 öfningsexempel.

6) *Repetition af det förut inlärdas företages esomoftast*. Därför förekomma additionsexempel i alla räknetsätten o. s. v., och rubrikerna skulle i allmänhet kunna fullständigas med ett »här börjar» framför, ty de utmärka hufvudsakligen nya steg i utvecklingen.

7) *På bokens lätthanterlighet för läraren läggas särskild vikt*: fortlöpande nummerföljd för hvarje årskurs till underlättande af hänvisningar och bruk af facit; *underrubriker* för vinnande af större öfverskådlighet; och en stor mängd exempel, lämpade för tysta öfningar.

8) *Innehållet sammantränges och utrymme sparas, så långt med tydlighet och prydighet är förenligt, så att priset blir mycket billigt i förhållande till innehållsrikedomen*. Till jämförelse meddelas, att endast detta häfte innehåller öfver 2 000 uppgifter, medan Nyströms stora räknelära i alt blott har 2 470 och Zweigbergks »Lärobok i räknekonsten med talrika öfningsexempel» först i tjugofemte upplagan 2 750 med facit försedda uppgifter. Vår grundsats härvidlag har varit: *många och lätta, ej få och svåra uppgifter*. — På det bokens pris ej må höjas af det för barnen vanligen obehöfvida *facithäftet*, säljes detta, som äfven innehåller anvisningar för läraren, *särskildt för 10 öre*.

Ett tryckfel torde påpekas för barnen: i första kolumnen af tab. å sid. 14 står $7 \cdot 4 = 29$ i st. f. 28.

Ebbetorp vid Kalmar i Juli 1884.

J. P. Velanders.

FOLKSKOLANS FÖRSTA ÅRSKLASS.

TAL UNDER 1 000.

§ 1. Talsystemet. Repetition af småskolans kurs.

Förhållandet mellan enheter och tiotal.

1. Hur många ettöringar får man vid vaxling a) för en femöring, b) för en tioöring, c) för två tioöringar, d) för fyra tioöringar, e) för en femtioöring, f) för tre tioöringar och en femöring?

2. Hur många enkronor motsvara a) en tiokrona, b) två tiokronor och 5 enkronor, c) tre tiokronor och en tvåkrona, d) fyra tiokronor och en femkrona?

3. Hur många enheter innefattas i a) två tiotal, b) tre tiotal, c) fem tiotal, d) ett tiotal 5 enheter, e) 4 tiotal 7 enheter?

4. Hur många tioöringar kan du få för a) tjugo ettöringar, b) sextio ettöringar, c) trettio ettöringar, d) åttio ettöringar?

5. Hur många tioöringar kan du tillvexla dig för a) sjuettöringar, b) tjugonio ettöringar, c) fyrtyotvå ettöringar, d) nittiosex ettöringar, e) 8 ettöringar? Hur många ettöringar får du i hvarje fall öfver?

6. Hur många tiokronor kan man få a) för en femtikronesedel, *b) för en postanvisning på tjugosex kronor?

7. Hur många tiotal finnas i a) fyrtyot, b) nittio, c) femtio, d) tjugo, e) tio?

8. Uppdela i tiotal och enheter a) fyrtyotre, b) trettiofem, c) sextiosju, d) sjuttiosex, e) nitton.

Tvåsiffriga tals teckning.

9. Skrif på taflan så här: *tio-ör.* | *ett-ör.*

Skrif sedan med siffror

följande tal, och sätt därvid ettöresiffran till höger och tioöresiffran till venster om strecket: a) två tioöringar sju ettöringar, b) fem ettöringar och åtta tioöringar, c) nio ettöringar och sju

* utmärker ex. afsedda för endast de bättre i klassen.